

Educació ambiental a l'escola
Revista CDL núm 5 pàgines 2 -5
Grup de Treball *misnoc*
Joan Estades Castanyer (coordinador)

La LOGSE obrí un ample ventall de possibilitats de desenvolupament de l'educació ambiental a l'escola. Ja fa més de 15 anys que l'oferta de materials i d'instal·lacions pel que fa a l'educació ambiental començà a ser variada i relativament abundant. Els anys vuitanta i noranta són rics en reunions, jornades, simposis, trobades, congressos i cursos sobre educació ambiental. També apareixen un gran nombre de publicacions que intenten clarificar aspectes i marcar línies d'actuació però que en la majoria dels casos se centren en les directrius de bona voluntat recomanades per les reunions internacionals i no en orientacions metodològiques concretes ja experimentades.

1. Aquest material ha estat elaborat pel Grup de Treball ***misnoc***, en el marc del pla de FPP del CPR de Palma (convocatòria 96-97). El Grup de Treball estava format per Rafel Bauçà Ginard, Coloma Catany Remolà, Bartomeu Duran Bertran, Joan Estades Castanyer (coordinador), Matilde Gastalver Martín, Jos? Juan Guijarro Braça, Ana Lezcano Pastor, Antònia Martorell Herrero, Onofre Martorell Morro, Lluís Pons Llabrés, Rafel Oliver Bauzá, Margalida Sampol Mas i Francesca Sapena Varela.

Avui per avui, sembla que el desenvolupament de l'educació ambiental a l'escola no ha avançat gaire. És possible que això estigui motivat pel fet que molts dels qui ens atrevim a introduir aspectes medi-ambientals a l'aula en ocasions ho fem amb bona voluntat però sense una base metodològica clara. Si això es fa es pot donar el cas, per exemple, que l'alumnat (immers dins aquesta societat consumista) es rebel·li contra uns arguments poc sòlids i superficials i opti per la via més còmode, és a dir, ignorar el problema. Es pot donar també el cas que l'alumnat opti pel convenciment que la solució no és a les seves mans. O que, si bé és conscient de l'existència d'una àmplia problemàtica ambiental, la falta d'un procés de reflexió en profunditat faci que no es presentin uns canvis d'actitud a favor del medi.

En ocasions, malgrat es faci una bona feina d'educació ambiental, la constatació diària per part del professorat de l'existència de dos móns tan contradictoris (el que es pretén fer a l'escola i el que l'alumnat viu fora d'ella) provoca que fàcilment es caigui en el desànim. Fins i tot, la contradicció que es presenta poc ser més greu ja que molt sovint no hi ha una coherència entre els continguts que es treballen a l'aula i el que viu l'alumnat a la mateixa escola. Molt sovint, constatar aquesta evidència ha de ser, de precís, frustrant. I és que possiblement sigui més convenient reflexionar primer sobre la pròpia organització i la forma d'actuació medi-ambiental de l'escola que introduir gran quantitat de continguts medi-ambientals en el currículum.

Una eina que sembla adequada per fer evident quin és l'estat de la qüestió medi-ambiental en un centre educatiu és l'auditoria ambiental. Un instrument que serveix per identificar i analitzar en quina situació ens trobam i decidir prioritats d'actuació.

A la proposta d'auditoria ambiental que es presenta hi ha distints indicadors d'ambientalització d'un centre educatiu. Uns fan referència al grau d'ambientalització del currículum (AMBIENTALITZACIÓ I CURRÍCULUM) i altres es refereixen als hàbits consumidors i conducta ambiental del centre (AMBIENTALITZACIÓ I ACTUACIÓ). En una segona part (i a partir dels indicadors anteriors) es pot tipificar el centre educatiu segons diferents graus d'ambientalització i de coherència interna. A partir d'aquí es proposa un possible enfocament de pla d'actuació.

Aquesta proposta d'auditoria ambiental no es presenta amb la intenció de ser un document de caràcter exhaustiu. Pretén ser un material de fàcil i ràpida aplicació obert a moltes possibilitats de millora segons els interessos, prioritats i possibilitats de cada situació particular.

Anem ara a fer una Auditoria Ambiental per a un centre educatiu.